

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1858 d

Onor. Asociațiunea pentru literatura
română și cultura poporului român
Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul:
pentru parohii cl. I Lei 7000.— cl. II Lei 5000.—
cl. III Lei 3000.— Particulari Lei 7000.— Autorități
și străinătate Lei 15.000.— De aprilie Lei 20.000.—

Articole și corespondență
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 20 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile
se adresează ADMINSTRĂȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

CUVÂNT

rostit de către I. P. Sf. nostru Mitropolit NICOLAE,
în Catedrala mitropolitană din Sibiu, cu prilejul prăz-
nuirii zilei victoriei (9 Mai 1945)

Hristos a înviat!

Credința noastră ne învață că
după Vinerea Patimilor urmează Du-
mineca Învierii.

Cu o emoție care ne-a copleșit
ființa până în adâncurile ei, am luat
cunoștință, în dimineața zilei de astăzi,
că după aproape șase ani de păt-
miri și suferințe grele, războiul a
luat sfârșit.

Germania, care l-a provocat, a
capitulat fără condiții. Astfel, pacea
mult dorită se va instăpâni din nou
în lume, după ce a fost răscumpă-
rată cu râuri de lacrimi și sânge și
cu jertfe fără de număr.

Cel dintâi gând al nostru, în
ziua de astăzi, se îndreaptă către
milostivul și atotputernicul Dumnezeu,
și Lui îi mulțumim din adâncul in-
imilor noastre că ne-a hărăzit acea-
stă binecuvântată zi a biruinții.

În gândul și în rugăciunile no-
stre cuprindem pe iubiiții noștri ostași
morți, cari prin jertfa lor ne-au dă-
ruit ziua de astăzi. Lor să le închi-
năm o pioasă clipă de reculegere — (un
minut de reculegere). Dumnezeu să
le așeze sufletele în lăcașurile drep-
ților, iar noi făgăduim să le pă-
străm neștearsă amintire și vecinică
recunoștință.

Mulțumim marilor state și na-
țiuni aliate biruitoare, și conducă-
torilor lor, cari au purtat poverile
acestui cumplit războiu până la is-
bânda finală.

Recunoștința noastră se in-
dreaptă în deosebi către marele no-
stru vecin dela Răsărit, care ne-a
înlesnit posibilitatea să ne bucurăm
și noi de ziua de astăzi. Sprijiniți
pe prietenia lui, ne vom tăuri viitorul,
în pace și prosperitate.

Felicităm Armata sovietică pen-
tru marea victorie și-i suntem adânc
recunoscători pentru jertfele aduse
pentru libertatea noastră.

Tara și neamul se îndreaptă cu
nemărginită și recunoscătoare iu-
bire către Majestatea Sa Regele no-
stru Mihai I, care în ziua de 23
August 1944 ne-a întors dela pier-
zare, reșezându-ne lângă vechii și
marii noștri Aliați și făcându-ne
părtași la biruința de astăzi. În-
tregul popor al țării noastre, fără
șovăire, i-a dovedit supunere și as-
cultare — și așa-l vom urma și de
acum înainte.

De acum încolo, ne vom găsi în
fașa marilor probleme și îndatoriri
de refacere în toate domeniile vieții
noastre ca Stat și Națiune. Și această
mare operă vom putea să o desă-
vârșim prin bună înțelegere, frățe
și iubire, care sunt singurele virtuți
constructive în viața popoarelor.

Dumnezeu să inspire pe toți
fiii Patriei cu aceste virtuți și să ne
ocrotească în desfășurarea lor.

(După notele p. Gr. T. Marcu).

Sfintele Paști la Sibiu

Zilele din presajma Învierii și ace-
lea ale Sf. Paști au străns la Catedrala
mitropolitană multime de credincioși.

În Joia sf. Patimi a slujit I. P. Sf.
Mitropolit Nicolae înconjurat de un so-
bor de preoți și diaconi și a predicat
p. Nicodim Belea. Slujba din Vinerea
Patimilor a fost slujită tot de I. P. S.
Mitropolit, iar predică a rostit p. prof.
Gr. T. Marcu.

În ziua întâia a Sf. Paști a slujit
I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, predicând
atât la Înviere cât și la Sf. Liturghie.

În a doua zi a slujit și a predicat
I. P. C. Sa Arhim. Teodor Scorobet.

Paștile din acest an s-au prăznuit
sub așteptarea păcii în lume.

Prăznuirea zilei de 10 Mai

Întreita sărbătoare națională de 10
Maiu a fost prăznuită în orașul nostru
printr-o Doxologie săvârșită de către I.
P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, încon-
jurat de un sobor de preoți și diaconi.
Catedrala mitropolitană era arhiplină.

O companie cu drapel și fanfară a
dat onorul. Dl. Gen. de Divizie Em. Băr-
zoteanu, Comandant al C. 6 Teritorial, în-
soțit de dl. Dr. Șt. Cloja, prefectul jude-
țului Sibiu, a trecut trupa în revistă și
a vorbit clar și avântat despre însemnă-
tatea zilei. După aceea, a urmat defilarea.

Seara, trupe din garnizoană și stu-
denții universitari au organizat o retra-
gere cu torțe.

Ziua muncii

Primul 1 Mai liber s'a serbat în
orașul nostru, într'un cadru atât de im-
presionant, încât a însemnat una din
cele mai grandioase manifestații, pe care
le a cunoscut Sibiu. Ziua muncii a fost
un adevărat freamăt de bucurie și de en-
tuziasm al tuturor muncitorilor din fa-
briци, de pe ogoare și din birouri. După
sfeștania dela Catedrală, o adevărată
armată a muncii s'a scurs în valuri fără
întrerupere — timp de 3 ore și mai
bine — prin fața tribunei din Piața Mare.
Șirurile de manifestații erau completate
de minunate care alegorice, reprezentând
toate modurile de lucru și toate produ-
sele muncii din județul nostru. Deosebit
de impresionante au fost șirurile de fă-
rant, cari au venit pe jos dela distanțe
considerabile.

După terminarea defilării, a urmat
cuvântul reprezentanților muncitorimii,
ai partidelor democratice, ai armatei, ai
oficialităților și ai Bisericii.

Sărbătoarea Muncii a fost o stră-
lucită dovadă de hărnicie, solidaritate și
înfrățire a tuturor muncitorilor. Un greu
examen, pe care l-au trecut cu deplin
succes!

CREȘTINISMUL ȘI SĂRACII¹

Frumoasa discuție ce s'a stârnit
în ședința precedentă a Uniunii, în
jurul problemei cerșetorilor și săra-
cilor în general, mi-a dat ideea să
vin astăzi cu o expunere mai largă
asupra atitudinii creștinismului față
de săraci. De sigur, într'un astfel de
subiect și într'o astfel de împrejurare,
ceea ce contează mai mult sunt fap-
tele, nu teoriile, și de aceea nu voi
face o lecție de morală, și cu atât
mai puțin o predică, ci voi căuta să
aduc o serie de fapte, ce pilduesc mi-
lostenia creștină dealungul veacurilor.
Din aceste fapte îmi voi îngădui să
scot apoi unele sugestii pentru prezent.

Dar, pentru a pune în adevărată
sa lumină atitudinea creștinismului
față de săraci, voi spune numai că-
teva cuvinte despre starea săracilor
înainte de apariția creștinismului. Ast-
fel, trebuie să constatăm că la popoa-
rele păgâne orientale dinaintea venirii
Mântuitorului nu exista asistență so-
cială organizată. Nici chiar la Asirieni
și Babiloneni, care dintre toate po-
poarele orientale se arătau a fi mai
puțin cruzi și aveau oarecare milă de
sclavi, de copii găsiți, de săraci, nici
la aceste popoare nu exista o asi-
stență socială organizată.

Cu totul altfel stau lucrurile însă
dacă ne întoarcem privirile spre po-
porul egiptean, popor civilizat și cu
credință tare în viața viitoare. Vechile
papirosuri, inscripțiile de pe morminte
și așa numitele «cărți ale morților»
atestă o morală superioară și o deo-
sebită îngrijire pentru săraci la acest
popor, lată o singură pildă: În papi-
rusul Prișse, care cuprinde cel mai
vechiu tratat de morală egiptean, gă-
sim fraza aceasta: «Dacă ești mare,
după ce ai fost mic, (dacă) ești bo-
gat după ce ai fost strămtorat, (când
ești) în fruntea unui oraș, caută să nu
tragi foloase (din faptul că) ai ajuns
în rangul întâi, nu împietri inima ta
din cauza înălțării tale; n'ai devenit
decât administratorul bunurilor lui
Dumnezeu. Nu pune în urma ta pe
aproapele tău, care este semenul tău,
fii pentru el un tovarăș». ² Idei înalte
care ne fac să ne gândim la concepția
creștină despre proprietate și ajuto-
rarea deapropelui.

În lumea greco-romană, cu toată
strălucirea civilizației, găsim însă a-
dânci racile sociale, dintre care cea
mai grozavă era aceea a sclaviei, des-
pre care s'ar putea spune multe lu-
cruri urite, dar am ieși întru câțva din
subiect. În Grecia în deosebi erau
foarte mulți săraci și cerșetori, încât
famosul butoi al lui Diogene nu
pare să fie o simplă fantezie, ci lo-
cuinta obișnuită a săracilor din ora-
șele Greciei. Se dădeau unele aju-

toare soldaților mutilați, orfanilor de
război, indivizilor incapabili de muncă
și câte o mică dotă fiicelor celor prea
săraci. De asemenea se distribuiau
bani și hrană de către cei bogați să-
racilor, însă numai în anumite sco-
puri personale — să le zicem dea-
dreptul, scopuri politice — pentru a
fi aclamați în piețele publice. Acestui
fel de milostenie îi lipsea de sigur
suportul religios-moral al binefacerii și
se transforma în încurajare a lenei.
Asociațiile religioase, numite la Greci
erane, thiose și orgeone, nu aveau nici-
decum un caracter caritabil. Spitale
de asemenea nu existau, deoarece așa
numitele Asclepia sau spitale ale lui
Esculap n'aveau nicidecum caracter
de spitale, pelerinii zăcând întinși pe
sub porticuri pe cuverturile proprii și
cu hrană adusă de acasă.

Spre deosebire de lumea civili-
zată greco-romană, poporul evreu, po-
por înapoiat în multe privințe, avea
totuși o morală socială superioară.
La acest popor milostenia era orga-
nizată în toată regula. Pentateuhul,
Leviticul, Deuteronomul cuprindeau
prescripțiuni precise în favoarea să-
racilor, văduvelor, orfanilor, sclavilor
și străinilor. Astfel, dijma percepută
de preoți cuprindea și «o parte pen-
tru săraci», iar din trei în trei ani se
strângea o dijmă specială pentru să-
raci. În zilele de sărbători, văduva,
săracul și orfanul erau invitați la me-
sele celor cu dare de mână. Cel ce
suferea de foame putea să culeagă
spice și struguri, mâncându-le pe
loc — firește, fără să ducă și acasă.
Cel avut trebuia să lase săracului
«unghiul câmpului» fără să-l secere.
Spicele căzute, snopii uitați, ciorchinii
sau măslinile rămase după cules erau
ale săracilor. Din șapte în șapte ani
pământul rămânea nemuncit și ce
producea dela sine era pentru săraci.
După captivitatea babilonică s'au orga-
nizat două colecte pentru săraci,
una zilnică și alta în fiecare Vineri,
ajutându-se fără deosebire Evreii și
păgânii. Erau de sigur și abateri dela
toate aceste orânduiți legale, dar pen-
tru aceste abateri poporul era certat
aspru de către profeți.

Iată, prezentată cât s'a putut mai
pe scurt atitudinea față de săraci a lumii
dinaintea venirii Mântuitorului. Cu
venirea Mântuitorului însă, iubirea a-
propelui și ajutorarea săracilor ca-
pătă sensul cel mai înalt cu putință.
Nici o religie din lume n'a ajuns până
la concepția cuprinsă în formula
«Dumnezeu este iubire» și niciun în-
temeietor de religie n'a pus porunca
iubirii mai presus de orice altă po-
runcă, așa cum a făcut Dumnezeu-
Omul, Iisus Hristos. «Iubește pe a-
propapele tău ca pe tine însuși» este
porunca din care vor ieși în decursul
veacurilor nenumărate opere de bine-
facere. Sute de mii și milioane de
vieți omenești se vor consacra ser-
virii apropielui, ca și când acesta ar

¹ Comunicare făcută la Uniunea Preoților
Democrați din Sibiu, în ziua de 16 Aprilie 1945.

² Ph. Virey, Papyrus Prișse, Bibliothèque de l'E-
cole des Hautes Etudes, fasc. LXX; în -8, 1887, p.
40—50 și 82. Citat după Louis Prunel, art. Les
pauvres et l'Eglise, în Dict. apologetique, de A.
D'Alès, t. III, col. 1656. Din acest important studiu
am luat majoritatea informațiilor ce urmează.

fi Dumnezeu însuși, potrivit cuvântului Mântuitorului: «Ce ați făcut unuia dintre acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut». Mulți dintre primii creștini, urmând exemplul de sărăcie al Mântuitorului și pledoariile Sfinților Părinți în favoarea spiritului de sărăcie, și-au vândut averile și au încredințat tot câștigul pentru opere de binefacere. Pe aceia însă dintre creștinii primelor secole, care erau îngrijorați nu numai de soarta sufletului lor, ci și de aceea a averilor lor, Sfinții Părinți i-au liniștit, predicându-le sărăcia de păcate, și i-au încredințat că se pot bucura de averile lor, dar nu ca fiind ale lor proprii, ci ca fiind ale lui Dumnezeu. Dumnezeu le îngăduie să folosească uzufructul, cu condiția ca din el să beneficieze într-o oarecare măsură și săracii.

Amănunte prea multe nu avem despre milostenia individuală a primilor creștini, pentru că aceștia se conformau principiului evanghelic: «Să nu știe stânga ce face dreapta». Cunoaștem însă mai bine instituția publică de milostenie a *diaconatului*. *Constituțiile apostolice* rezumă atribuțiile diaconilor astfel: «Diaconul să fie urechea, ochiul, gura, inima și sufletul episcopului».¹

Diaconul, adică, trebuia să știe care sunt săracii, ce nevoi au, să-i viziteze, să le procure cele necesare, să se îngrijească de mesele săracilor, etc. Orașele erau împărțite în cartiere și de fiecare cartier îngrijea câte un diacon. *Constituțiile apostolice* amintesc episcopilor că ei sunt «distribuitorii bunurilor Domnului» și că ei trebuie să distribuie fiecăruia ce are de trebuință, văduvelor, orfanilor, părăsiților și tuturor celor care sunt în miserie.² Ajutoarele date săracilor: veșminte, bani, alimente, încălțăminte etc., erau trecute într-un registru (*matricola*). Ajutoarele se dădeau numai celor neputincioși: celor care puteau lucra li se dădeau instrumente de muncă și locuri unde să muncească. Orfanii erau încredințați familiilor creștine, ca acestea să-i adopte și să-i crească.³ Copiii săraci erau plasați la lucrători sau patroni ca să-i învețe meșteșuguri.⁴

Pentru strângerea fondurilor necesare milosteniei, exista și practica, socotită ca apostolică, de a se da săracilor alimente care nu se consumau sau banii care nu se cheltuiau din pricina postului.

Și trebuie să ținem seamă că opera de binefacere a Bisericii se exercita în vremea aceea cu foarte multă prudență, ca să nu trezească suspiciuni din partea păgânilor.

Începând din sec. IV însă, dela edictul din Milan (313), exercitarea milosteniei creștine s'a făcut pe față. Biserica primea donații, chiar și dela împărați. Acum luă naștere instituția *spitalului* — gloria creștinismului — sub care numire se înțelegeau mai multe feluri de instituții de binefacere. Astfel:

1. *Xenodochium*-ul era un fel de azil sau hotel pentru străini și călători. Canoanele zise «arabice» ale sinodului din Niceea cereau «să fie în toate orașele case rezervate străinilor, infirmilor și săracilor și să li se dea numele de *xenodochium*».¹ Iată ce ordona, plin de amărăciune, împăratul Iulian Apostatul, în anul 362, marelui preot păgân al Galatiei, Arsaciu: «De ce nu ne aruncăm privirile asupra instituțiilor cărora nelegiuirea religie a creștinilor dărește creșterea sa, asupra îngrijirilor sale zeloase față de străini? Puneți deci să se construiască în fiecare oraș multe *Xenodochii*... Am ordonat să se distribuie în toată Galatia 300.000 bani de grâu și 60.000 sextarii de vin (390.000 litri). A cincea parte din ele va aparține preoților în-sărcinați cu acest oficiu și restul să fie pentru străini și pentru cerșetori. Căci e o rușine pentru noi că printre Evrei nimeni nu cerșeste și că nelegiuirea Galileeni hrănesc nu numai pe săracii lor, ci și pe ai noștri, care par astfel lipsiți de ajutorul pe care noi trebuie să li-l dăm».²

2. Altă instituție în cadrul «spitalului» era *nosocomium*-ul, azil sau spital pentru bolnavi, construit adesea lângă *xenodochium*. La Roma, prima instituție de felul acesta a fost întemeiată de nobila creștină Fabiola.

3. *Brephotrophium* era locul unde se hrăneau copiii nou născuți și părăsiți de părinții lor. Erau deci maternități sau creșe.

4. *Orphanotrophium*, în care se primeau spre a fi crescuți copiii mai în vârstă, fiind apoi îndrumați spre meserii sau spre carte.

5. *Gerontoonium*, azil pentru bătrâni.

6. *Ptochotrophium*, loc unde erau hrăniți săracii sau casă pentru cerșetori.

7. În sfârșit, *Basiliada* sau *Basileida*, fundația Sfântului Vasile cel

Mare (369) la Capadocia, mândria creștinismului social în epoca patristică. Această instituție de binefacere era în același timp hotel, loc de refugiu, spital, leproserie, manufactură și școală industrială. Totul pus în serviciul ajutorării aproapelui în suferință.

Firește, nu putem urmări în amănunte în Evul Mediu și în epoca modernă dezvoltarea pe care au luat-o instituțiile de binefacere din epoca patristică. E suficient să spunem că, în ciuda năvălirilor barbare și a stăpânirii turcești, operele de binefacere au continuat să existe în Biserica creștină, în deosebi în jurul mănăstirilor. Și trebuie să recunoaștem că Occidentul creștin, mai favorizat de împrejurările istorice, a cunoscut o înflorire uimitoare a operelor sale de binefacere (înflorire care, în paranteză fie spus, nu dă dreptul romano-catolicismului să nege Bisericii ortodoxe atributul sfințeniei, pe motivul că n'ar fi având opere de caritate creștină). Turburările Reformei protestante și mai ales cele ale Revoluției franceze — care a «naționalizat» averile operelor de binefacere — au adus de sigur mari prejudicii instituțiilor caritabile bisericesti, dar nu le-au nimicit cu totul și astăzi nu e suferință socială pentru care să nu existe în Occident ordine călugărești, confrerii, societăți, asociații caritabile, cu zeci și sute de mii de membri, care activează în toate țările Europei și în celelalte continente. Numai enumerarea titlurilor principalelor opere de binefacere romano-catolice, protestante și ale unora dintre sectele creștine ne-ar lua prea multă vreme. De aceea renunțăm la ele, pentru a spune câteva cuvinte despre asistența socială din țara noastră.

Încă din veacul al XIV-lea asistența socială s'a manifestat în Principatele românești prin «ospiciul de mizerie», întemeiat de Radu Vodă Basarab în 1372, pe moșia Mățul de lângă Câmpulung, «pentru adăpostirea orbilor, șchiopilor, gheboșilor, ologilor și altor infirmi».¹ Din imbold sufletesc creștin, Ioan Vodă Vladislav III a înființat în anul 1524 un ospiciu pentru săraci la Săn-Mitreni, în mănăstirea dela Argeș, iar Petru Rareș a orânduit pe mișei și calici din Roman, dăruindu-le locul ce a devenit mai apoi «mahalaua calicilor».²

Și, în general, pe lângă mănăstiri au luat naștere bolnițe, adică spitale pentru săraci, farmacii, case de primire pentru străini și așa numita «masă a calicilor», unde erau hrăniți săracii. Nu numai domnitorii, ci și boierii întemeiau opere de binefacere și le înzeștrau bogat. Astfel, spătarul Mihail Cantacuzino a reclădit mănăstirea Coltea și a întemeiat acolo bolnițe și casă de străini. La 1751, Bălașa Brâncoveanu a întemeiat în București, lângă biserica ce-i poartă numele, azilul de batrane «Bălașa Doamna». Lângă acest azil, nepoata sa, Safta Brâncoveanu, a fondat mai târziu (1873) actualul spital Brâncovenesc, punându-l sub direcția superioară a mitropolitului țării.³

Legiurile țării erau de asemenea îmbibate de duh creștin. Astfel, în *Pravilniceasca Condiță* a domnitorului Alexandru Ion Ipsilanti găsim o dispoziție cu caracter creștin, privitoare la alimentarea «cutiei celei de obște a milosteniei pentru folosul sufletului celor morți». Cei care nu aveau copii trebuiau să lase a treia parte din averea lor pentru cutia milelor.² Tot asemenea, în *Condița lui Caragea* se prevedea înființarea «obștești episcopii», care avea de scop creșterea copiilor orfani, cum și administrarea averilor acestora, când tutorele sau administratorul nu inspirau destulă încredere. Obșteasca epitropie era pusă sub directă supraveghere a mitropolitului țării, a logofătului treburilor bisericesti și a unui al treilea «obraz», care se rânduia de stăpânire. Un regulament amănunțit orânduia organizarea obștești episcopii, vădind grija creștină ce se purta pentru orfani.³

După unirea Principatelor românești (1859), trebuind să se dea o nouă organizare țării și această nouă organizare fiind dată de oameni care își făuseră pregătirea intelectuală în mediul antireligios din Franța vremii aceleia, au secularizat averile mănăstirești, retezând astfel posibilitatea acestora de a mai întreține opere de binefacere. Dar, cu tot marasmul ce a urmat în viața Bisericii, datorită evenimentelor politice de după 1859, s'au întezit din nou în ultimele câteva zeci de ani operele de binefacere, atât din inițiativa Bisericii, cât și din aceea a particularilor pioși. De pildă, în urma războiului balcanic și la începutul primului război mondial,

¹ Idem, p. 80 și 82.

² Șerban Ionescu: *Morala creștină față de celelalte morale confesionale*, București 1941, p. 189.

³ Șerban Ionescu, o. c., p. 194—195.

FOIȘOARA

CAPITOLUL IV

Organizarea misionarismului laic în lupta antisectară

[22]

de Preot Dr. Corneliu Sârbru

§. 13. Norme generale pentru organizarea misionarismului laic antisectar în parohie

Deși misionarismul laic antisectar este primordial duhul de viață creștină ortodoxă conștient de pericolul sectelor și activ în lupta de stărpire a lor, și deși el nu vrea să fie propriu-zis o nouă instituție bisericască, totuși el se concretizează în activarea lui efectivă, în anumite forme organizatorice. Drept aceea, și misionarismul laic are o latură care privește problema organizării. Pentru că trezirea conștiinței ortodoxe și a zelului misionar al laicilor în legătură cu fenomenul sectar, predarea cunoștințelor necesare săvârșirii misionarismului antisectar, necesită înerez o anumită instituție și anumite persoane, cari prin forme concrete, de pildă: predică, conferință, meditație, literatură, etc., să pregătească pe credincioși pentru împlinirea respectivului misionarism.

Ce este organizația misionarismului laic antisectar? Pentru a răspunde just la această întrebare, trebuie să știm mai întâi ce este în general o organizație. Organizația este coordonarea unitară a diferitelor mădulare, dintre care fiecare posedă propria-i natură, mișcare și viață. Însă toate la un loc servesc unui singur scop, formează

un singur corp și sunt însuflețite de unul și același principiu de viață.¹ Organizația misionarismului laic antisectar este, prin urmare, coordonarea unitară și armonică într-un singur corp, a diferitelor mădulare ale vieții bisericesti ortodoxe în scopul stărpirii sectarismului. Această organizație trebuie făcută în strictă conformitate cu finta misionarismului laic: stărpirea sectelor. Pentru că finta urmărită indică nu numai mijloacele ci și modalitățile de acțiune.

Tocmai pentru că indică mijloacele și modul de acțiune, scopul misionarismului laic antisectar se încadrează organic la organizația acestuia. Căci mijloacele și modalitățile de acțiune sunt elemente ființiale ale organizării. Așa fiind, o precizare mai deplină a scopului misionarismului laic antisectar, e necesară.

Scopul și obiectul misionarismului laic antisectar fiind organic corelate ca sufletul și trupul, înseamnă că precizarea celui dintâi aruncă lumină deplină asupra celui din urmă și mijloacele viziunea celei mai bune organizări. Cu alte cuvinte, scopul misionarismului laic antisectar determină atât obiectul cât și metoda acțiunii ce duce la împlinirea lui.

După cum am văzut și în paragraful precedent, scopul misionarismului laic antisectar este *colaborarea misionarismului laic cu ierarhia bisericască în lupta de redresare a sectarismului*. Finta lui este aceeași ca și a apostolatului ierarhic în lupta antisectară. Căci misionarismul laic antisectar nu are cu privire la sectarism, un scop distinct de acela al apostolatului ierarhic. El vrea numai să ajute apostolatul ierarhic în lupta antisectară, să colaboreze la realizarea programului ierarhiei relativ la miș-

¹ Keller Michael Dr.: *Katholische Aktion. Eine systematische Darstellung ihrer Idee*. 2 Aufl. Paderborn (F. Schöningh 1935, p. 328.

careea sectară. Prin urmare, scopul misionarismului laic antisectar este în ultima analiză, pur spiritual-religios și anume redresarea sectarismului. Indirect misionarismul laic antisectar are și un scop politic-național: salvarea Statului și consolidarea lui. De aci rezultă clar și importanța vitală a acestui misionarism. Iar scopul ultim și cel mai înal al misionarismului laic antisectar este *restabilirea Bisericii celei adevărate în mădularele sectarilor*.

Realizării acestui scop nu pot sluji decât cei înzeștrați cu calități ce înmănușează chipul ideal al adevăratului misionar laic antisectar. Pentru că misionarismul laic antisectar nu poate fi susținut de totalitatea laicilor fără deosebire ci numai de elitele acestora. Aceste elite trebuie pregătite, organizate și puse la lucru.

Elitele respective le constituiesc tocmai persoanele cari prin pregătire își pot împodobi finta cu chipul ideal al misionarismului laic antisectar. Drept aceea, în recrutarea misionarilor laici antisectari preotul va alege pe cei cari posedă elemente de zestre sufletească năvă, din care se pot ultiva următoarele însușiri:

a) *Conștiință ortodoxă, luminată, fermă, trează, vie și dinamică*, fără de care nu se poate concepe lupta antisectară. Această calitate compoartă inerent în sine evlavie adâncă, cunoștință curată și solidă a învățăturii ortodoxe, moralitate neprihănită.

b) Toate aceste însușiri trebuie dublate de *a puternică sensibilitate de comuniune frățească solidară întru mântuire*, care se dăruiește total în lupta trudnică de ridicare și izbăvire a semenului căzut în păcat. Pe aceasta o dinamizează;

c) *Zelul și străduința statornică și neînfrântă a credinciosului pârșuns de abnegația cea mai pură, străbătută de duful unui creștinism autentic, viguros și dinamic*. În

s'a dat o pregătire medicală călugărilor și călugărițelor din mănăstiri, fiind puși la dispoziția Societății Crucii Roșii sau au fost introduși ca ajutoare ale personalului educator din internatele unor școli, mai ales cele conduse de Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române.

Inițiativa particulară a avut cea mai strălucită reprezentantă a ei în marea binefăcătoare care a fost Regina Elisabeta. Enumărăm cele mai importante opere de binefacere întemeiate sau ajutate de ea: *Crucea Roșie*, Societatea de binefacere *Regina Elisabeta*, Institutul pentru orbi *Vatra Luminoasă*, Azilul *Elena Doamna* pentru orfani, *Munca*, pentru a da de lucru femeilor sărace, etc. De asemenea se pot cita ca instituții pentru protecția copiilor și orfanilor: *Obolul*, înființat în 1883, *Leagănul Sf. Ecaterina*, *Materna*, etc. Se mai pot cita și *Cercurile de gospodine* și *Societatea Principale Mircea*, instituții particulare subvenționate de stat și care administrează 124 dispensare, dând și consultații la domiciliu. După o statistică din anul 1924, numărul instituțiilor particulare de binefacere din toată țara se ridică la 400. După 1918, înființându-se Asistența Socială de Stat, aceste instituții au trecut sub controlul statului. În ultimii câțiva ani, Asistența Socială a străbătut în țara noastră printr-o serie de peripeții, pe care cred că este mai bine să le trecem sub tăcere.

*

Care sunt acum concluziile ce se pot trage din această sumară expunere a problemei pauperismului? Prima concluzie ar fi aceasta: Biserica noastră, indiferent de împrejurările politice speciale în care ne aflăm, are ca unul dintre cele mai de seamă imperative ale ei ajutorarea săracilor, sub toate formele pe care le poate îmbrăca mila creștină. Orice abatere dela acest imperativ și orice întârziere înseamnă o dezertare grea de consecințe.

Și, dacă îmi este îngăduit să dau și câteva sugestii, iată cred că ar fi bine să se extindă în toate eparhiile din țară măsura luată de eparhia Ungro-Vlahiei de a se întemeia în toate parohiile comitete parohiale pentru ajutorarea săracilor. Aceste comitete, funcționând cu un regulament special, adaptat dela caz la caz, să raporteze regulat, lunar, chiriariilor respective rezultatele obținute. Sf. Sinod sau Ministerului Cultelor să centralizeze, să coordoneze și să dirijeze, prin servicii speciale, opera de

binefacere a Bisericii pe întreaga țară, ținând o evidență, o condictă sau o «matricolă», cum i se spunea în primele veacuri creștine, de toate ajutoarele date săracilor.

În al doilea rând, și poate mai înainte de orice, slujitorii sfintelor altare de toate gradele să dea ei cei dintâi pildă de urmat și să facă ei cei dintâi sacrificii personale, înainte de a cere aceasta altora. Ați văzut că din zeciuiala strânsă de preoții evrei, o parte revenea săracilor. Ce ar fi dacă, din salariile modeste ale clericilor și din veniturile epitrahilului, iubirea creștină ar rupe o cotă pentru săraci? Un preot din București a fixat lângă ușa sfântului altar o cutiută pentru săraci, în care intrau toți banii aduși înfășurați în pomelnice. Și vă asigur că s'au găsit în acea cutiută de mai multe ori hârtii de câte o mie de lei.

În al treilea rând, ce ar fi dacă clerul cel dintâi, și împreună cu el credincioșii, ar reînvia tradiția socratică apostolică, de a se da săracilor valoarea postului, adică alimentele sau banii ce s'au economisit prin post? Ar fi ceva în genul răscumpărării felițităților dela zilele onomastice, obiceiul frumos ce am văzut că se practică pe alocurea.

De asemenea, ce ar fi să ne inspirăm din tradiția biblică și, la zile mari, să poftim la masa noastră, ceva mai îmbelșugată, vreun copil orfan, vreun văduv săracă, vreun nefericit, căruia să-i procurăm astfel o zi frumoasă, îndemnând și pe credincioși să facă la fel?

În sfârșit, ținându-se seamă că clerul român are și el tot felul de nevoi familiale și e mai greu să i se ceară sacrificii, nu credeți că ar fi momentul ca monahismul românesc să fie scos din pasivitate și pus la temelia operelor de reînviere socială și morală a țării? Istoria stă martoră de extraordinara putere înnoitoare și moralizatoare exercitată de monahi, când aceștia și-au luat asupra-și răspunderea specială a operelor sociale. În acest scop, s'ar putea cere Statului restituirea mănăstirilor Snagovul, Golia, Plumbuita, Văcărești și altele, care au fost transformate în pușcării, și să se întemeieze acolo opere de binefacere conduse de călugări pregătiți anume.

Dar toate aceste sugestii și multe altele ce se pot da nu valorează de sigur nimic, dacă rămân simple sugestii. Nu trebuie să ne ascundem după deget. Ochii lumii ne scrutează

Inaugurarea festivă a sediului „Uniunii Patrioților”

În Dumineca Florilor a.c., între orele 11—13.15 a avut loc serbarea de inaugurare a sediului organizației «Uniunea Patrioților» din județul și orașul nostru.

Invitată de conducerea respectivă, Biserica noastră a participat la acest moment festiv, prin însăși prezența I. P. S. Sale Dr. Nicolae Bălan al Ardealului, însoțit de un grup numeros de preoți.

După săvârșirea sfeștaniei, la care răspunsurile au fost date de corul Catedralei sub conducerea Păr. Prof. Gheorghe Solma, a luat cuvântul Păr. Dr. Corneliu Sărbu, arătând că Biserica creștină este așezământul cel mai profund democratic și că prezența ei la acest prilej este expresia celei mai sincere colaborări dintre ea și toți acela care muncesc pentru ridicarea poporului.

A urmat apoi cuvântarea dlui președinte al «Uniunii Patrioților», Prof. univ. Constantin Daicovici, decanul Facultății de Litere și Filosofie. Mănușind dela cuvintele «Mănușește, Doamne, poporul Tău», dsa a arătat — într-o expunere luminoasă și adâncă — care sunt marile idei călăuzitoare ce constituiesc nobilul ideal al organizației pe care o conduce.

La urmă a luat cuvântul I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan al Ardealului, spunând următoarele:

Domnule Președinte,
Iubiții mei fii suferitești,

Mulumindu-vă pentru invitația ce mi-ați făcut, țin să mărturisesc că am primit-o cu bucurie și cu toată inima particip la serbarea de inaugurare a acestui local destinat ca sediu al organizației «Uniunea Patrioților» din județul și orașul nostru.

Preșesc organizația «Uniunea Patrioților», care lucră cu seriozitate la înfrățirea gândurilor și a străduințelor celor ce muncesc pentru Țară și pentru binele de obște al cetățenilor ei. Sunt fericit că pot constata, Domnule Președinte, din luminoasa cuvântare ce ați rostit, înrădăcinarea deplină de sprijin, năzuințe și lucrare între Biserica noastră și insti-

cu mai multă atenție ca oricând, iar cuvintele de foc ale Evangheliei: «După faptele lor îi veți cunoaște», sunt mai actuale ca oricând. Ce putem face cu un ceas mai de vreme, e bun făcut. Mai târziu, poate să fie prea târziu.

EMILIAN VASILESCU

tufia care-i grupează pe membrii «Uniunii Patrioților». Pacea și buna înțelegere, iubirea de aproape și dreptatea socială, libertatea și frățietatea sunt idealuri care ne însușesc deopotrivă. Biserica noastră și poporul dreptcredincios al ei le-a purtat totdeauna în suflet și a luptat pentru ele. N'a păcătuit nici odată împotriva lor. N'am fost o Biserică privilegiată și preoșimea noastră nu s'a constituit în castă, ci am fost — biserică și preoșime — lângă poporul nostru de iobagi și sute de ani, stând în rând cu el, l-am luminat, l-am mângăiat și i-am întărit nădejdiile în zile mai bune. N'am vrut să răpim limba nimănui, nici să smulgem celor de altă lege credința din suflet. Ci am fost făcătorii de pace pe acest pământ, am fost cei ce am «flă-mânzit și însetat după dreptate», pe cari îi ferecește Mântuitorul într-una din fericirile rostiite pe munte. Astfel, sub ocrotirea sfântă a Bisericii noastre, ne-am creat o tradiție în decurs de sute de ani, cum să ne purtăm față de cei de altă limbă și de altă credință. O tradiție obligă și nici prin gând nu ne trece ca unii cari cunoaștem suferințele nedreptății, să ne facem astăzi asupritorii cuiva. Ci vrem să clădim prin frăție și bună înțelegere viitorul țării noastre. Vom avea mult de muncit împreună, ca să vindecăm ranele răboiului.

Răboiul e pe sfârșit. Auzim pașii păcii biruitoare. Îngăduiți-mi o indiscreție, Domnule Președinte. Mi-ați spus cândva în decursul evenimentelor, că aliații vor învinge. Ați făcut această mărturisire de sigur pentru că vă inspirați un simțământ de încredere. Căci așa era și convingerea mea.

Oricine a citit ori a auzit cuvântările și pastoralele mele din anii de răboiu a putut desluși din curajul cu care am tăbărit împotriva nedreptății arbitraj dela Viena și a celor ce l-au pronunțat, că mă găsesc cu sufletul de partea Națiunilor Unite. În adâncul sufletului său așa simțea și masa cea mare a poporului nostru. Dovadă, modul cum s'a săvârșit schimbarea politică din ziua de 23 August 1944, întorcându-ne de pe povârnișul care amenința să ne ducă la pierzanie. Întorcerea noastră în făgașul alianțelor noastre vechi s'a făcut spontan și fără cea mai mică convulsivitate internă. La noi a mers totul neted, nu ca la alții.

Să dăm mulțumită lui Dumnezeu că ne găsim iarăși lângă marii noștri aliați și îndeosebi lângă marele nostru

fine, ceea ce încheagă deplin figura misionarului laic antisectar, este: d) simțul de optimism sănătos, senin și viguros, singur în stare să susțină lupta anevoioasă și grea redresării sectarismului.

După cum s'a putut întrezări, prima latură a organizării misionarismului laic antisectar este recrutarea acelor persoane, care au să fie pregătite în vederea acestui misionarism.

Ceea ce trebuie să accentuăm în primul rând în această privință, este că *recrutarea persoanelor respective trebuie să se facă cu mult tact pastoral și precauțiune*, fără considerații de ordin extern, cum ar fi: îmbrăcămintea, averea, poziția socială, înfățișarea fizică, legăturile de rudenie, etc., ale persoanelor respective (cf. Galat. 2, 6). Tot ceea ce e străin de scopul înalt ce-l urmărește misionarismul antisectar, n'are loc între criteriile de selecționare ca un element ce periclită grav reușita respectivei întreprinderi.

O altă normă ce trebuie respectată cu sfințenie în recrutarea misionarilor laici antisectari, este ca *aceștia să fie recrutați din toate păturile sociale ale parohiei, ca toate să fie reprezentate în această acțiune*. Aceasta din următoarele două motive foarte serioase: a) pentru că nici o pătură socială și nici o îndeletnicire să nu poată spune că a fost nesocotită, neglijată sau desconsiderată; a) pentru că fiecare ins poate influența asupra celor din branșa lui cu mai mult efect decât cel cu totul străin de ocupația respectivă.¹ În plus, această procedură face misionarismul laic antisectar mai eficace în lucrarea lui, fiindcă produce o strânsă coeziune socială și prin aceasta un front unic împotriva sectarismului, care e dibaciu tocmai în a exploată în interesul său, latură socială a vieții umane. Dacă

mai adăugăm la aceasta și considerentul că prin o atare alegere misionarismul laic antisectar devine efectiv prezent în toate sectoarele vieții din parohie, atunci ne dăm și mai bine seama cât de binevenită este practicarea acestei norme.

Dar marea întrebare ce se pune când e vorba de recrutarea misionarilor laici antisectari, este aceasta: Are preotul de unde să găsească elemente astfel înzestrate, cari printr-o pregătire sistematică și serioasă să devină buni misionari laici antisectari? Fără îndoială, că da. Pentru că sunt multe puteri ascunse, multe comori îngropate în sufletele oamenilor din jurul preotului. Nu rămâne decât ca aceste puteri și comori să fie scoase la lumină și puse la lucru.² Și datorită aceasta revine în primul rând ochiului atent al păstorului de suflete. El trebuie să înroleze în respectiva acțiune tocmai pe acești credincioși — bărbați și femei — cari vădesc o bogată zestre sufletească de ordin religios, manifestată într-o viață pioasă și în pronunțate înclinații religioase. Întotdeauna vor fi înrolați în acțiune în primul rând acela — cari — la prima sau la a doua chemare a preotului — își manifestează spontan și fără rezerve, dorința de a fi angajați în respectiva lucrare misionară. Aceasta însă nu dispensează pe preot de obligația de a stăruî necontenit în chemările sale la misionarismul laic antisectar, tocmai pentru a realiza deplin acel front unic compus din toți reprezentanții păturilor sociale.

Reușita deplină a preotului în această lucrare de recrutare a misionarilor laici antisectari, depinde nu numai de stăruința cu care va întreprinde această acțiune ci și de convingerea pe care trebuie s'o trezească în sufletul pă-

storilor săi, că *aceștia sunt datorți să se înroleze în respectul misionarism și că sunt răspunzători de mântuirea fraților lor*. Firește, preotul destoinic va găsi multe temeluri prin care să trezească într'ânșii conștiința răspunderii și convingerea necesară. Iată, de pildă, cât de frumos se adresează sf. Ioan Gură de Aur ascultătorilor săi, în chemarea de a converti pe iudei: «Dacă prin urmare tu faci, îți vei face dușman pe Dumnezeu, și vei strica fratelui tău; dacă tu însă îl denunți și-l descoperi, atunci vei avea un Dumnezeu milostiv, iar fratelui tău îi vei procura mil de avantaj și-l vei face dintr'un dușman furios, prietenul tău, dacă el va învăța din experiență, că tu ai fost binefăcătorul lui».³

În concret, păstorul de suflete va alege pe viitorii misionari antisectari, în primul rând din cadrul personalului bisericesc: cântăreții, crâznicii, epitropii și consilierii parohiali. În special membrii comitetului parohial sunt datorți chiar prin legea bisericească să vegheze asupra religiozității și moralității parohienilor. «Membrii comitetului parohial trebuie să fie pentru preot ceea ce au fost apostolii pentru Hristos».⁴ Așa încât, aceștia sunt chemați să-și întindă sfera de acțiune și asupra domeniului sectarismului. Numărul celor aleși din cadrul personalului bisericesc va fi completat cu reprezentanți din toate categoriile sociale. Firește, preotul va face apel și la *foarte prețioasa colaborare a intelectualilor*, în special învâdători sau profesori, cari prin pregătire specială au să devină — împreună cu intelectualii din comitetul parohial — *apologeții laici de primul rang*, în lupta antisectară. Cât privește femeile, preotul își va opri privirile mai întâi asupra celor mai destoinice membre din «Reuniunea femeilor» și apoi asupra tuturor femeilor capabile din parohie. Va respecta — desigur — aceleași principii ca și la bărbați.

¹ Omilia I contra Iudeilor, II, La: H. Chrysostomus, Schriften II, B. p. 126.

² Bălan Nic. Dr.: Să desgropăm comorile! p. 9.

[Va urma].

³ Cf. Cândea: Apostolatul laic, p. 136.

⁴ Bălan Nic. Dr.: Să desgropăm comorile! În «Revista Teologică», An. VII, 1 Ian. 1913 Nr. 1, p. 9.

vecin dela Răsărit. Poporul nostru e conștient că viața politică a Statului nostru în viitor va avea să se desvolte în strânsă colaborare și sinceră prietenie cu Rusia sovietică și noi toți suntem hotărâți să activăm cu sinceritate pe această linie politică. «Uniunea Patrioților» este un organ chemat să aprofundeze aceste legături. Trebuie să câștigăm încrederea puternicului nostru vecin dela Răsărit în loialitatea noastră.

Cu aceste gânduri și simțăminte împărtășesc binecuvântarea Bisericii noastre asupra organizației «Uniunea Patrio-

ților», asupra membrilor ei, asupra nobililor finte pe cari le înfăptuiesc prin munca lor. Bunul Dumnezeu să-i ocrotească pe toți!

(După notele p. r. Gr. T. M.)

La sfârșit, numeroasa asistență — compusă din reprezentanții autorităților siblene — a luat o gustare.

Cu aceasta a luat sfârșit frumoasa serbare: moment înălțător de înfrățire a tuturor forțelor în lupta de ridicare a poporului.

Participant

Libertate și creație

În toate vremurile și pretutindenea, atât pentru individul singuratic, cât și pentru cel mai simplu sau complex nucleu social, libertatea a fost, este și va fi, bunul cel mai de preț, pe care Dumnezeu l-a dăruit omului. Într-adevăr, care poate fi un bun mai mare ca acela care-ți dă posibilitatea să pășești pe picior propriu, să te bucuri de roadele propriei tale munci, să-ți vezi capacitatea ta de inițiativă, să-ți vezi aportul tău adus în lume și să fi ceea ce poți fi și-ar trebui să fi. Pentru acest bun s-au dat și se mai dau lupte pe viață și pe moarte. În cadrul libertății și în virtutea ei, omenirea, începând dela cei vechi și până la contemporanii noștri, s-a străduit să-și faurească nobile idealuri, tipuri de oameni, mai mult sau mai puțin compleți, întregi, pe măsură să crească și să prospereze.

Asfel, dacă aruncăm o privire retrospectivă peste istoria umanității, dăm peste poporul Egiptului, reprezentant primordial al culturii și civilizației de astăzi, care își avea drept ideal, ideea de om concretizată în erou și înțelept. Fiecare grec, mai conștient de capacitatea sa, avea dorința, în cadrul libertății și prin ea, să devie, nici mai mult nici mai puțin, un Achile sau un Socrate. Toată activitatea lor spirituală era concentrată în acest sens de ascensiune.

Înaintând încă un pas pe scara evoluției istorice vom afla în Evul mediu alte tipuri de idealuri, pe care omul le avea drept țintă de realizat: sfântul și eroul, concretizați în cavalier. Era o mare cinste și toți râvneau după titlul de cavalier.

Îndeobște după idealul pe care-l urmezi se poate constata dacă ești liber sau ești pentru libertate.

Care este idealul omenirii de azi? Dacă am face o aruncare privirea asupra evoluției evenimentelor ce se desfășoară, acum de bună seamă că n'am putea afirma cu toată certitudinea unde vor să ducă și dacă se vor solda prin realizarea scopului bun pe care-l urmăresc.

De ce această incertitudine? Pentru că, nici sfântul, nici cavalierul nu mai impun, nu ne mai aparțin, ci aparțin trecutului. S'ar putea spune într-o măsură oarecare, că tipul ideal al vremurilor noastre ar fi eroul. Dar cât mai contează astăzi un erou pus în fața infernalelor bătălii motorizate? În mijlocul haosului produs de mașinism eroismul înseamnă foarte puțin, iar moartea unui erou contează tot atât. Totuși, un oarecare ideal caută și oamenii vremurilor noastre: de a-și făuri viața cum voesc ei. Cam în direcția aceasta se îndreaptă dorințele oamenilor vremurilor noastre: de a avea o libertate în sensul de a nu fi liberi, adică de a fi sclavi propriilor vicii, sau sclavi viciilor altora. Mai poate fi aceasta libertate? Mai poate constitui aceasta un ideal? Nu. Asta nu e libertate, ci mai degrabă sclavie, este curată anarhie și o monstruoasă de ideal.

Am văzut, în mare, idealul pe care-l urmăresc Grecii, oamenii Evului Mediu și cei ai zilelor noastre.

Sfântul, eroul și înțeleptul care pot constitui tipuri ideale, care ne pot da

omul real, omul liber care să ajungă la perfecțiunea vieții lui, fără nici o temere, fără a frânge nimic, nici lumea, nici pe sine? Pot aceste idealuri de viață să ne dea omul adevărat, util societății?

Așadar, atât vechii Greci cât și Apusul au avut ideea de perfecțiune a omului, de perfecțiune a vieții. Nimeni — repet — nu poate nega idealul de sfânt, căci este supremul ideal către care poate — cine poate — tinde cineva. La fel, cine ar putea nega idealul de erou și necesitatea lui, căci „nu este mai mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi”. Nu le negăm, dar nici nu pot constitui tipul de om realizabil și admisibil pentru fiecare din noi. Ori, nici libertatea și idealul după care râvnește lumea noastră, nu poate rămâne în picioare.

Atunci, care ar putea fi, sau ar trebui să fie idealul omenirii în cadrul libertății?

Se știe că perfecționarea și creșterea omului trebuie să fie natură și în armonie cu propria sa ființă și cu natura întregă. Iar un ideal de moarte, la niciun caz nu poate aparține omului: viața, și împlinirea acestei vieți, este comandamentul nostru de acțiune. Și viața se împlinește prin cultură, prin spiritualizarea și desăvârșirea vieții. „Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit”. Ori, spiritualizarea vieții se poate face printr-o continuă desăvârșire. Este nevoie, deci, de un tip de om nou, creator. Numai un astfel de om va fi cu adevărat liber, care va ști să se situeze deasupra tuturor faptelor, ideilor, condițiilor care n'ar contribui la ridicarea omului și la perfecționarea lui. Idealul care trebuie să ne preocupe este unul lăurit pe măsura colosalei puteri a omului: un ideal care să ridice ființa umană „Tot ce a lipsit umanității a fost, nu idealurile, ci măreția, superioritatea acestor idealuri”. Trebuie să fim atât cât voim să fim, sau cât ne închipuim că suntem și că putem să fim. Ceea ce ne lipsește, apoi, este tocmai imaginea a ceea ce putem fi. Prea ne-am îndepărtat de noi înșine. Omul înseamnă în lume atât cât înseamnă funcția lui. Prea suntem înconștienți de rezervorul imens de energii ascuns în străfundurile ființei noastre și care explorat și pus în valoare, ar putea să ne schimbe din nou, fața, făcându-ne după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Aceasta nu se poate face, nici „sub cheie”, nici sub zăvor, nici prin „înduhovnicire politenească”, nici prin mijloace „de agenți secreți de urmărire”, ci prin libertatea spiritului, omul, poate deveni din ce în ce mai important în Univers. Astfel că s'ar putea și trebuie să se schimbe omul fabricant de azi, omul standard, omul meschin, în omul creator, omul de omenie, care construiește și crează. Omul creator, acesta trebuie să ne fie idealul de viitor și de acum; omul spiritualizat, nu mașinizat.

Prin libertate, pe care a dăruit-o Dumnezeu omului, fiecare este chemat să creeze singur. Iar adevărata libertate este cea creatoare, independentă de tot ceea ce laseamă meschinărie, josaic. Într-o operă se oglindește personalitatea cuiva, atunci când s'a creat, nu prin constrângeri exterioare sau a unei

Cuvinte arhieresti

La Învierea Domnului în 1945

Din scrisoarea pastorală a P. S. Sale Episcopului Andrei al Aradului.

Dumnezeu începe în noi lucrarea învierii încă în timpul acestei vieți, înconjurată de moarte și de stricăciune. În botez, El ne dă în sullet, ca săvârșim a învierii, pe Sfântul Duh (II. Cor. 5, 5). Același Duh Sfânt, care cercetează adâncurile lui Dumnezeu, este vărsat și în inimile noastre, El ne învață că suntem ai lui Hristos și „vine în ajutor slăbiciunii noastre, căci să ne rugăm cum trebuie, nu știm” (Rom. 8, 26-27).

Din sullet, lucrarea Duhului Sfânt, trece și asupra trupului: Mâna dă milostenie, gura mărturisește păcatele, limba preamărește pe Dumnezeu, ochii varsă lacrimi de pocăință, iar limba arde de zel pentru Dumnezeu. În felul acesta trupul creștinului se face un „templu al lui Dumnezeu, din pricina Sfântului Duh, care sălășluiește în noi” (I. Cor. 3, 16). Harul Duhului Sfânt, ne slăvește și trupul, făcându-l „jerificat, sfânt, Domnul bine plăcută” (Rom. 12, 1).

Dacă Dumnezeu se face astfel stăpân și peste trupul nostru, atunci nici moartea, nici o altă putere nu-l mai poate răpi din mâna Lui (Ioan 10, 29). În orice latură a lumii moartea ne arunca trupul, în orice parte ar fi desfăcut și oriunde l-ar ascunde piericiunea, el va fi pretutindenea în mâna lui Dumnezeu. La glasul chemării Lui trupurile moarte vor fi înapolate întregi ori unde s'ar găsi. De aceea spune cu atâta tărie Sf. Ap. Pavel: „Dacă Duhul celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește întru voi, El, cel ce a înviat pe Iisus din morți, vi va face și trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care sălășluiește întru voi” (Rom. 8, 17).

Odinioară Dumnezeu a șters păcatul de pe fața pământului prin potop. Acum îl deslințează „în sullete, cu puterea Duhului Sfânt. În această mare luptă împotriva păcatului, este cuprinsă acum Biserica lui Iisus Hristos. Viața de vecl, care a înlocuit prin venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, va ajunge la desăvârșire când se va arăta acel „cer nou și pământ nou, în care stăpânește dreptatea” (II. Petru 3, 13) — după care suspinăm. Atunci „va fi nimic și cel din urmă vrăjmas care este moartea” (I. Cor. 15, 26).

INFORMAȚIUNI

P. r. rector Dr. D. Stăniloae, având lipsă de un răstimp de odihnă și de refacere, a cerut să fie eliberat câtăva vreme de sarcina redacției „Telegrafului Român”. Foala va fi redactată în acest timp de P. r. Dr. Corneliu Sârbu, conferențiar la Academia teologică, membru în redacția noastră.

Episcopia Râmnicului și Noului Severin, o veche și istorică eparhie, a luat din nou ființă. P. S. Sa arhierul Anatasie Bărlădeanu este delegat cu conducerea acestei episcopii până la alegerea titularului.

Mulțumită publică D-șoara Zaharescu, învățătoare în pensiune, refugiată din com. Baia-Moldova, a donat bisericii din Moieciul de jos jud. Brașov, mai multe obiecte și acoperăminte pentru trebuințele bisericii în valoare de Lei 215.000. Pe această cale li aducem cele mai călduroase mulțumiri. Oficiul parohial ort. rom. Moieciul de jos.

„poveri psihice interloare”, ci în libertate, când creația este liberă. Important nu este să fii liber, ci ca această libertate să fie creatoare, să-ți dea un loc și o funcție în lume, să-ți crezi un destin, să-ți atribue un rol, a funcționa în întreg mecanismul existenței. În acest ideal nu poate fi întrezărit decât pe marile culmi, acolo unde omul se întâlnește cu Creatorul.”

Avram Petric

Ziua Victoriei

Luminatul praznic al Învierii Domnului ne-a adus pacea atât de mult dorită. După 2073 de zile de prăpăd și costisitoare vărsări de sânge, Germania a capitulat fără condiții în fața armatelor biruitoare ale URSS, Marelui Britannie, USA și Franței. A treia zi de Paști (Marți 8 Mai a. c.), actul de capitulare a fost semnat la Berlin de către Generalul Feldmareșal Keitel, Amiralul Friedeburg și Generalul Stumpf, în prezența împuterniciților marilor comandamente ale Armatei aliate: Mareșal al URSS G. K. Jukov, Prim-Mareșal britanic al aerului W. A. Tedder, General Spaatz (USA) și General Delâtre de Tassigny (Franța). În noaptea de 8 spre 9 Mai a. c., la orele 0,01, actul de capitulare a intrat în vigoare. Ostilitățile au încetat pe toate fronturile.

Știrea victoriei dobândite de Națiunile Unite a fost primită pretutindeni cu emoție și entuziasm.

La București, Miercuri 9 I. c. s'au desfășurat mari manifestații populare, în cursul cărora au luat cuvântul numeroși oameni politici, în frunte cu dl Dr. Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri, cari au exprimat simțămintele de recunoștință ale întregului nostru neam față de Majestatea Sa Regele Mihai I, Armata română, Armata roșie și marile dirigitori ai Națiunilor Unite.

La Sibiu, clopotele Catedralei mitropolitane au vestit din revărsatul zorilor îmbucurătoarea știre. O rugăciune de mulțumită a fost săvârșită de către I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, înconjurat de un impunător sobor de preoți, în prezența reprezentanților Armatei și ai autorităților civile, în frunte cu dl General de Divizie Bărzotescu D., Comandantul Corpului 6 Teritorial.

I. P. Sf. Sa a rostit apoi cuvântul pe care-l publicăm în fruntea foii.

Mii de cetățeni din oraș și împrejurimi au asistat apoi la marea manifestație populară din Piața Regele Ferdinand I, aclamând îndelung Armatele română și sovietică, și pe oratorii zilei victoriei. Trupele sovietice și române, precum și organizațiile cetățenești, au defilat ore întregi.

Seara a avut loc o retragere cu torțe.

Camuflajul, la ordinul Ministerului de Război, a fost ridicat în toată țara.

Fam. Prof. Dr. Dumitru Săniloae mulțumește pe această cale tuturor pretenților și cunoscuților cari din prilejul pierderii scumpei lor fiice

MIOARA

s'au grăbit să le aducă o rază de mângâiere în marea durere înercată, prin prezență, prin cuvinte, prin scris și prin florile aduse la sicriul neuliatei lor decedate.

Nr. 60/1945

18 1-1

Publicație de licitație repetită

În baza aprobării Prea Venerabilului Consiliu Arhiepiscopesc Nr. 6528/1944 parohia ortodoxă-română din Jina jud. Sibiu dă în întreprindere prin licitație publică lucrările de tencuială la biserică cea nouă, conform planului și devizului. Licitația se va ține la 20 Mai 1945 în localul Școlii primare din Jina. Parohia nu plătește spese de deplasare.

Oficiul parohial Jina

Pr. Valeriu Clora paroh

STIRI LOCALE

Predică în Catedrala din Sibiu

7. Dumineca Tomii, în 13 Mai 1945, servesc: Prot Mih. Neagu, duhovnicul Nicodim Boala și prof. Dumitru Călugăr; diaconii Ioan Cîrcov și Simion Macarie. Predică prot. Mih. Neagu. La Oastea Domnului predică: Pr. Ioan Albu dela parohia Sibiu-Ioselin